

Beszámoló a Budapest Renminbi Kezdeményezés 2018. évi konferenciájáról*

Mészáros Tünde

A Magyar Nemzeti Bank (MNB) 2018. április 11-én negyedik alkalommal rendezte meg éves nemzetközi konferenciáját a Budapest Renminbi Kezdeményezés keretében. A *Budapest Renminbi Kezdeményezés 2018* konferencián elismert piaci vezetők és szakemberek előadásait hallgathatták meg a résztvevők.

A konferenciát *Palotai Dániel*, a Magyar Nemzeti Bank főközgazdásza és ügyvezető igazgatója nyitotta meg. Az évente megrendezésre kerülő konferenciák sikerét bizonyítja az esemény iránti folyamatos érdeklődés, ami egyúttal a renminbi (RMB) nemzetközivé válásának fontosságát is mutatja. Szakértők szerint a 21. század Ázsia évszázada lesz, ezért is indokolt Kína gazdasági teljesítményével és a renminbi nemzetközi térnyerésével foglalkozni. Palotai Dániel kiemelte, hogy az MNB a 2018. évi Lámfalussy-díjjal a kínai jegybank elnökét, Zhou Xiaochuant tüntette ki, aki a renminbi nemzetközivé válásának folyamatában is az egyik legmeghatározóbb szereplő. Kína fokozatosan nyitja meg gazdasági és pénzügy piacait, ami további lehetőségeket nyújt hazánk számára az egyébként is szoros és erősödő kínai kapcsolatok mellett. 2017 novemberében Budapest adott otthont a 16+1 csúcstalálkozóknak, ahol Kína, valamint Közép- és Kelet-Európa vezetői tárgyaltak, de a 16+1 jegybankelnöki találkozóra is hazánkban kerül majd sor 2018 őszén. A magasrangú események sorába illeszkedik a mostani konferencia is. Nyitóelőadásában Palotai Dániel az MNB kínai-magyar pénzügyi piac fejlesztésében és az RMB nemzetközivé válásában betöltött szerepéről beszélt. Felvázolta a kínai és a magyar kezdeményezések közötti összefüggéseket, és bemutatta a Budapest Renminbi Program eddigi eredményeit a devizatartalék-portfólió, a klíring, a pénzügyi stabilitási és szabályozói kérdések, valamint a kutatás és tudományos együttműködés terén. Kiemelte, hogy a „Lámfalussy Lectures Conference 2018” délelőtti panelje a folyamatban lévő nemzetközi gazdasági átalakulás legfőbb kérdéseit keleti aspektusból közelítette meg. A globális trendek közül kiemelkedik a keleti gazdaságok fokozatos térnyerése és ezáltal a multipoláris világ gazdaság kialakulása, ami különös figyelmet követel. Kína a világ első számú befektetője, a technológiai újítások terén is az élen jár, és az erre irányuló kutatásokra ő allokálja a legtöbb forrást, miközben közvetlen és közvetett értékteremtést is megvalósít. Hangsúlyozta, hogy az MNB már rálépett az

* A jelen kiadványban megjelenő írások a szerzők nézeteit tartalmazzák, ami nem feltétlenül egyezik a Magyar Nemzeti Bank hivatalos álláspontjával.

Mészáros Tünde a Magyar Nemzeti Bank szakmai titkára. E-mail: meszarost@mnbb.hu

Új Selyemútra, és a jegybanki kezdeményezések összhangban vannak az Egy övezet, egy út kezdeményezés pénzügyi integrációs pillérjének céljaival.

Hornung Ágnes, a Nemzetgazdasági Minisztérium pénzügyekért felelős államtitkára a kínai-magyar pénzügyi kapcsolatokról tartott előadásában hangsúlyozta, hogy Kínával már számos együttműködésre van példa a magyar pénzügyi szektorban is. Magyarország 2017 óta tagja az Ázsiai Infrastrukturális Beruházási Banknak, az Eximbankon keresztül befektető a SINO-Közép-Kelet-Európai Alapban, 2015-ben aláírták a Budapest-Belgrád vasútvonal fejlesztését célzó megállapodást, s emellett hazánk sikeres kötvénykibocsátásokkal (panda- és dim sum-kötvények) is büszkélkedhet a kínai piacon.

Florence Lee, a HSBS Securities Services képviselőjében Kína piaci liberalizációjának következő szakaszba lépéséről, valamint világpiacon integrációjáról tartott előadást. A kínai tőkepiac rövid jellemzését követően a piacfejlődés jelenlegi és jövőbeli irányait és mérföldköveit mutatta be. A kínai értékpapírpiac (részvény- és kötvénypiac) Kínán belüli (onshore) és Kínán kívüli (offshore) elérhetőségeinek lehetőségeit ismertetve kiemelte, hogy a 2017 végéig jóváhagyott „Renminbi Qualified Foreign Institutional Investors” kvóták mezőnyében Magyarország azonos mennyiséggel rendelkezik, mint például Ausztrália, Kanada, Írország vagy Svájc, de a 18 érintett ország közül hazánk egy abból az 5 államból, amelyek a meglévő forrást még nem használták fel a kínai onshore értékpapírpiacra intézményi befektetők által történő befektetésre.

Eszterhai Viktor, a Pallas Athéné Innovációs és Geopolitikai Alapítvány Kína-szakértője Magyarország és az Egy övezet, egy út kezdeményezés kapcsolatát két szempontból is bemutatta: egyrészt mint lehetőségek halmazát, másrészt mint komoly kihívást. Elmondta, hogy hazánk mely szempontok szerint képezhet hidat vagy kaput az Európai Unió és Kína között, valamint beszámolt a Made in China 2025 programról is, amely komoly fenyegetést jelenthet az olyan iparközpontú országok számára, mint Dél-Korea, Németország, Írország, Csehország és Magyarország. Hangsúlyozta, hogy Magyarországnak nemcsak saját céljait szem előtt tartva kell szemlélnie a kínai lehetőségeket, hanem mindkét félnek tervekre és reális célokra van szüksége.

Yan Bo, a Bank of China anyavállalat képviselőjében tartott előadása keretében kiemelte, hogy a renminbi Kína határon átnyúló tranzakcióiban a második leggyakrabban használt pénznem, a nemzetközi fizetésekben betöltött szerepe alapján az ötödik leggyakrabban használt deviza, a külföldi devizatartalékok között a hetedik leggyakoribb deviza, és a nyolcadik leggyakrabban használt deviza a nemzetközi FX kereskedésben. Kína már 36 országgal, illetve régióval kötött deviza swap megállapodást, valamint a renminbi már közel 200 országban érhető el. Már renminbiben is elérhetők a kereskedelmi elszámolások, a közvetlen befektetések, a hitelfelvétel

és hitelnyújtás, a likviditás-management és egyéb finanszírozási források. Ismertette a határon átnyúló RMB-index és a külföldi RMB-index jellemzőit, majd a Bank of China által készített, az RMB nemzetközivé válásáról szóló fehér könyvből emelt ki érdekességeket.

A SWIFT képviselőjében *Morgane Donck* tartott prezentációt. A SWIFT folyamatosan figyelemmel kíséri az RMB nemzetközivé válását, ez alapján bemutatta, hogyan változott a renminbi hazai és nemzetközi fizetésekben betöltött szerepe 2012 és 2018 között. A Kínából induló kereskedelmi célú pénzügyi műveletek aránya jelentősen megemelkedett, különösen a renminbi központokban, Magyarországon például 100 százalékos volt a növekedés 2014 és 2017 között. Bemutatta, hogyan alakult a Magyarország és Kína közötti, renminbiben és valamennyi devizában végrehajtott tranzakciók aránya 2015-től havi bontásban, valamint globális szinten is elemezte a Kína felé irányuló pénzmozgások RMB-részesedését.

A konferencia második részét *Pataki Sándor*, az OTP Bank Nyrt. igazgatójának előadása nyitotta. Hangsúlyozta, hogy Kína növekvő pénzügyi rendszere számos kihívást és lehetőséget is kínál, 2018–2019-től így várhatóan több konkrét intézkedés megtétele várható Kínában. 2017 júliusában az OTP Bank képviselői irodát nyitott Pekingben. A kétéves megfigyelői státusz nagyszerű lehetőség a helyi viszonyok tanulmányozására, tájékozódásra és potenciális üzleti partnerek beazonosítására. A bank szeretné kihasználni a kínálkozó lehetőségeket Kínában, de ehhez elengedhetetlen a jogszabályi környezet tökéletes ismerete. Kiemelte, hogy a kínai növekedés immár új prioritások mentén zajlik, a belső fogyasztás súlya jelentős mértékben nő. Ezzel párhuzamosan a pénzügyi közvetítő rendszer is új kihívások előtt áll; fontos tisztában lenni azzal, hogy egy külföldi bank számára milyen konkrét üzleti lehetőségek kínálkoznak.

A nemzetközi RMB klíring-szolgáltatásokról a Bank of China anyavállalat képviselőjében *Shan Yao* tartott előadást. A nemzetközi renminbi klíring-rendszer összefoglalását követően a Bank of China renminbi klíring-szolgáltatásait mutatta be, melyek elérhetők a lakosság és a vállalati szektor, valamint a pénzügyi intézmények és a tőzsdék számára is. A bank erősségei között kiemelte az RMB klíring-szolgáltatások terén betöltött nemzetközi vezető szerepét, a nemzetközi egységes fizetési platformot, valamint a globális szintű kockázatkezelési rendszert.

A Budapesti Értéktőzsde képviselőjében *Körmöczi Dániel* vezérigazgató-helyettes tartott előadást a kínai-magyar tőkepiaci lehetőségekről. Kiemelte, hogy a kínai tőzsdék egyik fő jellemzője a lakossági befektetők dominanciája: a kereskedési volumen több mint 80 százaléka kötődik hozzájuk. Ezzel szemben a Budapesti Értéktőzsdén a lakossági szereplők aránya mindössze 25 százalék, viszont a külföldi intézményi befektetők túlsúlya jellemző. A kínai tőzsdék terjeszkedése jelentős mértékű volt az utóbbi pár évben, részesedéssel bírnak többek között pakisztáni, Fülöp-szigeteki,

kazahsztáni tőzsdékben, de együttműködnek például a német tőzsdével is. A részvénykibocsátást tekintve 2014 óta Ázsia és Kína vezető szerepet tölt be a nemzetközi szinten az elsődleges forgalomba hozatalokban, a dobogó három lépcsőfokán az IPO tranzakciók számát tekintve Shenzhen, Shanghai és Hong Kong tőzsdéi álltak 2017-ben.

Ren Zhe, a kínai jegybank (PBOC) londoni képviseleti irodájának helyettes képviselője tartott előadást Kína FinTech-szabályairól. Kínában a szabályozói keretrendszer hatálya kiterjed a pénzügyi műveletekre, az online hitelezési, befektetési és biztosítási szolgáltatásokra, viszont nincs egységes szabályozói hatóság és szabályozói megközelítés. Az ágazati önszabályozás ugyanakkor egy olyan üzleti szövetség nélküli összpontosul, amely hidat képez az ágazati szereplők és a szabályozók között. Az önszabályozás által az innováció nagyobb teret kap, egyúttal támogatva a FinTech-tevékenységek megértését és hozzájárulva a szereplők közös céljának, az egészséges működési környezet megteremtéséhez, ami egyben jelentős kockázatcsökkentést és hatékonyságnövelést is jelent. A nem-banki pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó szabályozás ismérvei a szigorúbb ügyfélismereti követelmények, a többlépcsős szabályozói rezsim, mely szerint a jobb minőségű pénzügyi intézmények eltérő szabályozói vizsgálat alá esnek, valamint a kisebb összegű tranzakciók hangsúlyos szerepe. A PBOC képviselője a digitális jegybankpénzről is beszélt. A központi bank által kibocsátott digitális pénz (CBDC) kapcsán kiemelte, hogy Kínában jelentős erőforrásokat köt le, hogy az elhasználandó pénzeket a kereskedelmi bankoknak is be kell váltaniuk. A CBDC jobban követhető és átláthatóbb tranzakciókat eredményez, és a kereskedelmi bankok kizárólag a háztartási szektorral és 100 százalékos fedezet mellett köthetnek szerződéseket.

A FinTech kapcsán a jegybanki nézeteket *Bartha Lajos*, az MNB ügyvezető igazgatója ismertette. A kínai FinTech tapasztalatokból kiemelte azokat, amelyek az MNB számára is tanulságosak, úgymint a széleskörű, nem csupán pénzügyi szektorhoz kapcsolódó szolgáltatások, innovatív marketing megoldások, kereskedői kedvezmények, a kezdeti időszakban lazább szabályozói megközelítés, személyre szólóbb marketing és erős fogyasztói kapcsolat adatbázis-elemzés alapján. A Magyar Nemzeti Bank hatékonyan támogatja a FinTech-innovációt, melynek keretében két kezdeményezést is indított: egy „Innovation Hubot” és egy szabályozói támogató platformot („Regulatory Sandbox”). Az új európai szabályozói keretrendszer bevezetésével fizetési szolgáltatóként harmadik fél típusú szolgáltatók is megjelennek majd, beékelődve a fogyasztó és a jelenlegi pénzforgalmi szolgáltatója közé, valamint a FinTech-cégek számára könnyebb lesz a piacra lépés. Az MNB kezdeményezte és koordinálja az azonnali fizetési rendszer bevezetését, ami további teret enged az innováció számára számos pozitív hatásával együtt mind a piaci szereplők, mind a központi infrastruktúra szempontjából.

A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara képviseletében *Tényiné Stark Mária* tartott előadást az Új Selyemútra lépett magyar vállalatokról. Elmondta, hogy az Egy övezet, egy út kezdeményezés új perspektívákat nyitott, melyhez Magyarország elsőként csatlakozott, és a KKE-régióban a legnagyobb kínai közvetlentőke-befektetéssel büszkélkedhet. A magyar vállalatok számára a legnagyobb kihívást a projektek óriási mérete, a tőke és finanszírozási eszközök hiánya, a piaci információhiány, valamint a projektpartnerek és a nyelvi nehézségek jelentik. A tájékoztatásban és a partnerek felkutatásában több intézmény segít, ezek egyike a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Magyar–Kínai Tagozata, amely már 125 magyar cég érdekképviseletét és nemzetközivé válását segíti a kínai piacon.